

REDACCIÓ:
Josep PALLACH
32, av. de la République,
MONTGERON (S. et O.)

ADMINISTRACIÓ:
Antoni IBORRA
13, rue Bassano, París (16º)

C. Ch. Postaux 4163-90 — PARIS Preu de l'exemplar: 20 francs.

Suscripció l'any: 250 francs.

**FEDERACIÓ
DEMOCRÀCIA
SOCIALISME**

Endavant

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

Lletra de Catalunya | LA CRISI DE LA SUCCESSION

Els falangistes s'organitzen i els conservadors es preparen. El general Franco contra la coexistència. Sense el retorn a la llibertat no hi haurà pau ni benestar.

Barcelona, 7 maig. — Malgrat els esforços del Caudillo, que fa més intervius que en Del Arco, a desgrat de les afirmacions grandiloqüents: «el Movimiento succeirà al Movimiento», la inquietut que es manifesta en les esferes del règim resta viva i va decantant-se cap a preparacions orgàniques que tenen, en gros, tres directrius: falangistes, «conservadors», monàrquics.

Els falangistes «purs» són els més desgraciats i els més cridaners. Amb la cridoria intenten amagar la seva manca de força i d'arrelament. Amb la demagògia intenten atreure uns nuclis de joves que refusen la monarquia i detesten els catòlics d'OPUS DEI. Però els falangistes són poc importants a Catalunya on intenten reorganitzar-se a corre-cuita esforçant-se en barrar el pas als altres sectors de dreta, que els disputen els càrrecs i els privilegis.

El 1er «Congreso Provincial de la Guardia de Franco» ha donat lloc a aquest esforç de reorganització dels «purs». Però si de la Falange a Catalunya s'exclouen els oportunistes què hi queda? El «lugarteniente general», senyor Clavero, el qual defineix el seu propòsit: «La Guardia de Franco es una organización política y lay que acabar por tanto con la creencia errònea que constituye una fuerza de pujo ordenancista al servicio de un orden».

Contra els «conservadors evolucionistes». — Aquesta frase tan complicada vol significar als senyors de la burgesia i de l'Església que els falangistes no volen ésser simplement la força de xoc que han utilitzat durant anys i anys per ara despedir-la. Ara, o quan es mori Franco.

Al Congrés provincial no s'hi deixà entrar ningú que no fos de la Guardia. Però no ens ha costat molt saber que essencialment es preocuparen de les maniobres monàrquiques i que es preparen mesures contra «els conservadors evolucionistes». Amb aquest nom els guardians s'enyalen importants sectors de la burgesia catalana que — un xic tard — es recorden que tot té un final en aquest món, i que, si no es desperten, els energümens de la guardia poden acabar l'obra que ells tant bé començaren: l'empobriment del país, la definitiva colonització, la misèria i la guerra civil permanent.

Jordana Fuentes, dirigent del SEU — que diu que prefereix «els comunistes» als monàrquics — assistia al Congrés. Informà als pocs entusiastes adherents que les maniobres monàrquiques semblen aturades pel moment, i que més perillosos són doncs aquests «conservadors» que han servit al règim franquista des del primer dia per millor desvirtuar-lo. Denuncià la pinzellada monàrquica, liberal, i adhuc

catalanista amb la qual intenten disfrutar la seva acció per demà.

Les reunions, els projectes, els contactes d'aquests senyors són coneguts dels falangistes. També ho són de nosaltres.

Als uns i als altres els diem el mateix: ni la demagògia «social» i anticlerical dels nacional-sindicalistes, ni les bones paraules d'un paternalisme més o menys monàrquic. Nosaltres exigim el retorn a les llibertats democràtiques i que el poble pugui escollir lliurement el seu règim polític i social, mentre els treballadors reorganitzen els seus sindicats i elegeixen els seus representants. Catalunya i tot Espanya han de retrobar la llibertat. Aquest és l'únic camí del pervindre, fora del qual cada dia és veu més clar, només hi ha baralles, demagògia i al final el caos.

Franco fa crides a l'unitat i dona consells als americans. — El Caudillo veu perfectament aquesta situació. En la darrera intervui reproduïda obligatòriament per tots els diaris espanyols, insisteix en les virtuts de la democràcia orgànica — que ha deixat embastecat el periodista americà —, diu que ell té menys poders que l'Eisenhower, demana diners als Estats Units, i es plany que no el deixin entrar a l'O.T.A.N. malgrat que proposa l'alliberació dels «pobles oprimits». En el discurs a les Cortes, també esborbat per la propaganda, insistí en la legitimitat del Movimiento, «que neix de la guerra civil i no deu res a la Monarquia». Però passà molta estona repetint que «hem d'anar tots units i que ningú no ha de fer el joc als enemics de l'unitat, els quals especulen amb les nostres divisions i les nostres escissions».

Estem segurs, que, a mesura que el temps passi, aquestes divisions s'enfondiran. Els que ara es reuneixen conspiraran, i els que es preparen voldran oposar-s'hi. L'exèrcit, l'església, la burgesia, van inclinant-se vers una monarquia, sense saber quina, ni com, ni quan han de preparar la transició, que qualsevol incident pot fer caòtica.

Segurs d'aquesta realitat, continuem la nostra feina, perquè un dia el poble escombri els egoïsmes dels uns i dels altres i imposi simplement la seva voluntat, que és la única legitimitat que nosaltres respectem.

Comentari breu

L'EUROPA de Manuel Brunet... i altres

Manuel Brunet, el darrer carlinià de «Destino», comenta amb entusiasme en l'igualada revista barcelonina, les posicions de Guy de Carmoy, ex-director a l'O.E.C.E., organisme «europeu» que ha obert recentment les portes als franquistes.

Brunet glosa en el seu article l'introducció de Salvador Millet i Bel, economista distingit i assidu col·laborador de «La Vanguardia». Sembla que Salvador Millet també és fervorosament europeista. En els seus articles, ho dissimula molt bé. Del que es preocupa més és de criticar l'impost sobre els beneficis, o de dir que s'han d'apujar els lloguers: els economistes «distingits» són així.

Per aquests senyors — i per Manuel Brunet — els principals adversaris d'Europa són: la democràcia (la revolució francesa)... i els socialistes. Això els permet d'atacar el Labour Party anglès i «la monstruosa aliança del nacionalisme i del socialisme».

Com sempre, en comptes de discutir cal entendre's abans sobre els mots. De l'«Europa» que festeja a Franco, i que comença per incitar a Solís — el «jefe» de la C.N.S. a fer un viatge a Bonn — si que en som enemics els socialistes. Com de l'«Europa» que voldria construir el banquer Abs, ex-director del Deutsche Bank de Hitler i actual inspirador del nou plan dels banquers d'Adenauer per colonitzar els «països pobres» i ajudar a Franco. O de l'«Europa» que han invocat recentment a Madrid, en una reunió, coneguts elements pro-franquistes. I és que d'aquesta «Europa» ja n'hem sentit parlar: és la de Hitler. Amb algunes pinzellades vaticanistes, per canviar.

Però de l'Europa federada dels pobres — on Catalunya retrobi la seva plaça, en una federació ibèrica — el socialisme és la única garantia i la democràcia la sòlida penyor.

Es clar que aquesta Europa no és la de Manuel Brunet ni dels seus amics. És precisament tot el contrari.

LA POLITICA CATALANA

Els nostres llegidors coneixen ja els acords de Treva que uneixen en una mateixa voluntat les organitzacions obreres de Catalunya i les forces nacionalistes. Deiem al glosar-los que esperàvem l'adhesió d'E. R. de C. La resposta rebuda no confirma aquelles esperances, però tampoc no les desmenteix definitivament. Estem segurs que en l'actual situació política catalana i exiliada, la necessitat de l'unitat apareix cada dia més clarament als ulls de tots, i que és una voluntat unanimitat sentida. La unió dels catalans és la base de l'unitat antifranquista. I aquesta unitat d'acció és imprescindible. Renovant doncs els nostres desigs de sempre, publiquem avui les dues cartes: la d'E. R. de C. i la que Treva Catalana ha adreçat de nou al secretari general d'aquest partit convidant-lo de nou al diàleg i a l'erýesa.

LA CARTA DE L'ESQUERRA

Esquerra Republicana de Catalunya,
Consell Directiu a França.

Després d'haver estudiat la proposta que han fet al nostre partit la Delegació a França del C. N. C. de Mèxic, Partit d'Unificació Marxista, Estat Català, Front Nacional, Moviment Socialista i el sots-comitè regional de la C. N. T. per a integrar-nos a un moviment antifranquista destinat a l'interior del nostre poble, el C. D. a França d'E. R. de C. considera: que no serà possible aquesta necessària acció de conjunt, mentre abans no es produeixi un clima de lleialtat i de respecte entre les forces polítiques exiliades.

Entenem que per fer efectiva i profitosa una campanya a l'interior de Catalunya, es fa necessària una revisió de la conducta i fins del programa d'algunes de les organitzacions proposants del pacte, per tal de poguer oferir a l'opinió catalana una garantia de convivència i de responsabilitat que assegurí el restabliment de la democràcia i de la nostra personalitat nacional. Es amb aquestes condicions que el nostre partit a França està disposat a col·laborar a una acció amb totes les forces que acceptin prèviament també, els principis irrenunciables de la legalitat de les institucions autonòmiques de Catalunya.

En refusar en aquesta ocasió la proposta de les esmentades organitzacions, ens mantenim dintre el marc que ens assenyalen els acords dels plens celebrats pel nostre Partit a França, i ens fem solidaris de les condicions que proposà el Secretari general del nostre Partit, a la Conferència que dongué dintre el cicle organitzat pels comitès departamentals de París, el dia 26 del passat mes de febrer.

Al fer constar aquesta posició nostra, fem vots perquè es posi des d'ara la màxima voluntat per part de tots a fer desaparèixer els obstacles que impedeixen avui que poguem col·laborar conjuntament a combatre el règim despòtic que oprimeix la nostra pàtria.

Perpinyà, abril del 1955.

Pel C. D. a França.
J. Garcia Castellet.

★

RESPOSTA DE TREVA CATALANA

París, 20 de maig del 1955.

Senyor Joan Sauret,
Secretari general d'E. R. de C.
París.

Estimat amic:

Vàrem rebre la vostra lletra del dia 12 d'abril, adjuntant la resposta que el vostre partit fa a la proposta d'unió que us vàrem fer en nom de les diverses forces polítiques i sindicals de Catalunya.

Estudiada la vostra resposta, que us agraïm sincerament, voldríem fer-vos algunes remarques susceptibles potser d'a-

E. R. DE C. CONTESTA ALS PARTITS I ORGANITZACIONS CATALANES, REFUSANT MOMENTANIAMENT A DHERIR A L'ENTESA. TREVA CATALANA INVITA DE NOU, CORDIALMENT, EL PARTIT D'E. R. DE C.

clarir qüestions que plantegeu, desbrossant així el camí d'aquesta unió que Catalunya ens reclama imperiosament a tots els exiliats.

En la lletra del vostre partit es manifesten tres inconvenients a la unitat d'acció. Fermeteu-nos dir-vos que, precisament, el Pacte que hem signat — i que restarà sempre obert a totes les adhesions — té per objecte resoldre'ls. Veiem-ho.

LA LLEIALTAT

La primera observació que féu indica que no serà possible aquesta necessària acció de conjunt mentre abans no es produeixi un clima de lleialtat i de respecte entre les forces exiliades. Es ben cert. Per això el Pacte de Treva Catalana afirma en el seu punt n. 2: «Sense que cap dels grups polítics i sindicals renunciï a la pròpia ideologia o matís polític que el distingeix... (acorden)... imposar-se un clima de concòrdia i de cordialitat que permeti l'eficàcia de l'acció comuna en la tasca que a cada un s'encomani».

Creieu que per aconseguir aquest clima de lleialtat i de respecte que justament demanem, i que tant de bo hagués existit sempre, no és necessari un acord signat? Potser no, però tampoc hi està de més. Es coneixent-nos, intercanviant opinions i criteris, dialogant i treballant plegats que posem les bases permanents d'aquest ambient que ens esforçarem a consolidar. Fer què renunciïu a fer-ho plegats a les diverses organitzacions catalanes? Teniu un millor mitjà per proposar? Es amb plaer que el discutiríem.

CONDUCTES I PROGRAMES

La segona remarca vostra parla de «la necessitat de revisar la conducta i el programa» d'algunes de les nostres organitzacions.

Ací ja, ben amistosament, volem dir-vos que no entenem ben bé el que voleu dir. Revisar conductes? Es veritat que tots ens hi hem d'esforçar, i que la millor prova que les conductes seguides fins ara —per tots— no han estat prou encertades, és la situació actual del nostre exili. Per la nostra banda, acceptem les nostres responsabilitats i pensem que cap organització no ha de defugir les pròpies. En clarament diem doncs, en el punt 5 dels acords que «posarem per damunt dels propis interessos l'interés de la causa nacional i de la democràcia, amb tota lleialtat i en plenitud d'afany i d'esforç». Aquesta ens sembla l'essencial revisió de conductes que hem de fer, que han de fer totes les organitzacions emigrades. Es a això que es refereix la lletra del vostre partit? Significa doncs que està d'acord amb nosaltres i que accepta de sumar-se a aquest esforç?

Revisar programes? Ací la vostra lletra ja no ens sembla tan encertada, si ens permeteu l'expressió. Els programes de les diverses organitzacions que s'unei-

xen són ben diferents, i l'acord d'unió no pot implicar cap renúncia a la pròpia ideologia. Cap organització no pot imposar a una altra aquesta subordinació. Unicament el poble de Catalunya, el dia que pugui jutjar-nos lliurement a tots escollirà entre aquests programes. Atribuir-nos la representació ciutadana, que no ha estat consultada fa 20 anys ens semblaria un xic exagerat.

De totes maneres, àdhuc en això us agraïrem precisions. Quins són els programes que s'han de revisar per aconseguir un dia la unió dels catalans? L'objectiu passa per damunt de tot, i us agraïrem les precisions, amb la seguretat que ens esforçarem en correspondre a les vostres crítiques programàtiques fent-vos les nostres, si creieu realment necessari aquesta discussió al nostre entendre prematura.

LES INSTITUCIONS

Finalment indiqueu que cal atenir-se «als principis de la legalitat de les institucions i que us feu solidaris de les condicions fixades pel vostre Secretari general en un recent discurs a París».

També en això us voldríem demanar aclariments. Les organitzacions representades a Treva Catalana no tenen totes els mateixos principis ni els mateixos criteris pel que fa a la necessitat i a la possibilitat de reinstaurar la legalitat de l'any 1936 o de l'any 1939. No creieu però que això és posar una mica la carreta abans dels bous, i que del que es tracta essencialment és de fer obra comuna perquè el nostre poble trobi la llibertat i pugui escollir lliurement la legalitat en la qual vol viure?

No insistim en aquesta qüestió i esperem saber el que voleu dir. Es tracta d'una reinstauració immediata del Govern de la Generalitat que s'hauria de crear? Intentant recordar les condicions a les quals feu al·lusió, no trobem precisament en el discurs del secretari general d'E. R. de C. cap precisió referent a aquesta reinstauració de la legalitat institucional que, naturalment, teniu el dret de defensar. Segons la referència del discurs veiem que propugnà una constitució republicana molt més ampla «d'estructura federal», ho i afirmant la necessitat «d'un govern provisional que mereixi la confiança de les forces en presència i que faci una consulta electoral amb tota llibertat». Es, ni més ni menys, el que preconitzem nosaltres per Catalunya. Per què negar doncs l'acord?

VERS L'UNITAT

Es per tot el que diem que renovem l'invitació feta a E. R. de C. i que creiem treballar per la desaparició dels obstacles que senyaleu en la vostra lletra fent-ho així, i escrivint-vos aquesta. I si diem tal com veiem les coses i us preguem sincerament que feu el mateix. En-

(Passa a la pág. 3)

CRONICA D'ANGLATERRA

PAU POLITICA A LONDRES

El company que signa XX inaugura avui unes cròniques d'Anglaterra que són desitjades pels nostres llegidors, sobretot de l'Interior. Aquesta primera, escrita abans de les recents eleccions, conté una anàlisi important de la situació política que ha conduït a la victòria conservadora. Després però, les vagues del transport han posat de relleu un mal estar que potser caldria elucidar i que demostren, que en món actual, l'anàlisi política no conté mai TOTA la realitat, i que hi ha, cada dia més, sectors de la vida social que li escapen. Ens plaurà veure'ls estudiats en una propera crònica.

LA profusió d'estudis històrics, econòmics i socials, de memòries i de tractats constitucionals, de llibres on s'explica el mecanisme de les empreses nacionalitzades o l'estructura i tradicions d'un determinat departament ministerial, és prova de l'alta educació cívica del poble anglès, estadi al qual s'ha arribat després de formidable lluita contra el despotisme reial, la tirania eclesiàstica, la dominació de la noblesa rural i el poder dels grans capitalistes.

L'empremta que els pensadors polítics han deixat en la societat anglesa és evident. Dia darrera dia es troba a la premsa o a la ràdio, en un llibre o en un discurs, una idea o una frase, un «slogan» o un lloc comú, que té el seu origen en el treball regular i pacient fins a infiltrar el pensament col·lectiu, dels Webb, de Shaw o de Laski, per a citar només alguns noms. Entre tots prepararen el camí per al govern laborista de 1945 i, passada l'època revolucionària, segons els canons britànics, en què es nacionalitzaren les majors indústries i s'establiren els fonaments de la Seguretat Social, la política anglesa ha entrat en un període d'estabilitat que es reflexa en l'apatia electoral del moment present, indiferència dirigida no envers el Partit Laborista, sino envers els afers públics en general. No és pas que el corrent de lletra escrita s'hagi estroncat; segueixen publicant-se obres de gran valor, caracteritzades avui per llur especialització acurada i detallista. Ha passat el temps de la denúncia de miserables condicions socials i de la subsegüent crida a l'acció política radical. En el terreny de la política pràctica, els observadors coincideixen en assenyalar l'extrema similitud dels programes dels dos partits. No s'ha d'oblidar, però, que les diferències de fons són ben patents i en definitiva es resolen en planificació estatal o liberalisme econòmic.

Per primera vegada a Gran Bretanya els electors s'han decidit per un cantó o altre tenint present aquelles mercederies que els polítics professionals solen ignorar. No ha sorgit (fins al mo-

ment d'escriure el present article) el tema entorn del qual debatere les eleccions. Els temes electorals són l'escola pública, l'escala de pensions, el preu del tabac i de la cervesa. Fent història dels darrers anys s'aprecia el diferent èmfasi que utilitzen laboristes i conservadors per a subratllar les diferències programàtiques. En època no llunyana, la propietat pública dels mitjans de producció i intercanvi era doctrina característica del Partit laborista. El bevanisme representa la vetlla de l'antiga puresa doctrinal. Hi ha una neta discordança entre socialistes i conservadors pel que fa la indústria de l'acer i el transport de mercaderies a llarga distància, que el Partit laborista s'ha compromès a renacionalitzar. Pel demés, el Partit no es declarà obertament partidari de la nacionalització com a mitjà per a assolir el control de l'economia o per a refer la societat. El Govern conservador de 1951-55 ha fet desaparèixer els controls econòmics de temps de guerra, obra començada ja per Harold Wilson el 1948. En aquest punt ressalta l'extrema flexibilitat i adaptació de la política conservadora. En el moment del canvi de Govern, la crisi econòmica provocada per la guerra de Corea i el rearmament havia arribat al seu punt àlgid. Els conservadors reforçaren els controls establerts pels laboristes i n'afegiren de nous. Avui, com en temps de Cripps, el pressupost serveix les finalitats de mantenir l'equilibri econòmic, fomentar la productivitat i augmentar les exportacions.

S'ha dit abans que les declaracions polítiques del Partit laborista en cap manera signifiquen adhesió a un doctrinarisme rigid en matèria de planificació i controls. Alguns socialistes anglesos ben destacats diuen fins i tot que les seves creences no determinen necessàriament el control de l'economia; volen per al futur l'establiment de la igualtat social sense prejutjar els mitjans pels quals serà assolida. D'altra banda, la gran expansió, que en els serveis socials projecta realitzar el Partit laborista, implica un sistema rigorós de planificació i control, mantingut per un període indefinit. És en el terreny de l'educació pública que es presenta el tema de més controvèrsia. La particular estructura de la societat anglesa, en la qual les diferències socials compten tant — «snob» és, recordem-ho, paraula anglesa — fa que la proposta «escola oberta a tots i per a tots» sigui una mesura en el programa dels campions del principi d'igualtat d'oportunitat. Si aquestes escoles s'estableixen per la generalitat de minyons, s'haurà fet més per a eliminar la desigualtat social i les restes del sistema de classes que per mitjà de les més radicals mesures nacionalitzadores.

La reforma social pot ésser establerta fermament en una democràcia no tan sols quan la majoria s'ha pronunciat favorablement, sinó quan la societat en

conjunt està preparada per a acceptar-la. Adhuc els contraris tenen que estar disposats en certa manera a admetre els canvis i a obeir no ja la lletra, sinó l'esperit de la llei. A l'acabament de la darrera guerra predominava a Gran Bretanya l'esperit de reforma i en aquest clima fou fàcil l'èxit de les radicals mesures, que reformaren l'estructura de la societat, i establiren una extensió considerable per a la competència de la planificació econòmica. L'examen de les xifres totals de votants en les darreres eleccions revela la igualtat pràctica de les forces en presència.

El resultat és que cada Estat Major intenta conquerir per al seu camp elements de l'enemic. La moderació s'imposa aleshores: ni els conservadors poden davallar cap a la reacció, ni els socialistes tenen la possibilitat d'emprendre reformes radicals. Potser el cas més notable de grup quasi corporatiu que es preval de la seva cohesió d'interessos per a pressionar a successius Governos és la Unió Nacional d'Agricultors. Heus ací una classe capitalista que ha descobert, en paraules d'un delegat laborista en una de les conferències del Partit, que «els socialistes, en el poder, són els millors amics que hagin tingut mai». La raó d'aquesta curiosa amistat és ben simple. Degut al sistema electoral britànic els laboristes necessiten guanyar llocs a les zones rurals per a assolir la majoria parlamentària i per a aconseguir-ho deuen incloure en el seu programa mesures que fins poden enfrontar-los a sectors de l'electorat clarament laboristes. Inversement, els conservadors tenen ben present que els sindicats no tolerarien un atac a les institucions de la seguretat social.

Falta molt per a què la lluita final hagi eliminat els darrers vestigis d'opressió econòmica. Els canvis recents no han provocat encara l'aparició d'una nova mentalitat i d'una nova ètica. Podem estar segurs, però, que l'antiga causa de la llibertat de l'esperit humà, del dret de tota persona a un lloc digne en la comunitat i a una vida curulla de sentit, està en bones mans. Els socialistes de tot el món s'adrecen per guiatge al Partit que, en paraules de Clement Attlee, «proclama amb orgull com a font de la seva inspiració la idea de la germanor entre els homes, força impulsora vers un món de pau, de llibertat i de justícia».

X. X.

Lletra de Barcelona

(Vé de la pàgina 4)

Però potser aquest espectacle feriria els ulls sensibles dels viatgers de luxe.

Només els demanen una cosa, doncs. Que no parlin del que no saben. Que no diguin cinicament que a Espanya no hi ha pobres. Que diguin únicament als seus amics que el canvi de divises és molt favorable, que a les capitals hi ha hotels de primer ordre, que per un estranger la vida resulta baratíssima, i que els espanyols suporten aquesta misèria sofrint sense mostrar-ho gaire. Però que no parlin d'un poble que no coneixen i que resoldran amb dues paraules un problema que és una veritable llaga i que un govern honrat tardaria anys a resoldre, mentre que Franco no ha fet res més que agreujar-lo.

J. O.

La política catalana

(Vé de la pàgina 2)

tretant nosaltres anirem treballant, intentant consolidar el desig d'unió que avui té l'exili català, fent-li conèixer el nostre punt de vista, parlant a l'Interior i orientant les noves generacions del nostre poble, donant-los l'esperança de la unitat catalana que és la única penya de la victòria ciutadana.

Us saluda ben cordialment, esperant la vostra resposta.

Pels Partits i Organitzacions Catalanes,
Antoni IBORRA.

UNA ESPANYA SOFISTICADA

BARCELONA, maig. — El mes d'abril passat el cronista a Washington de «La Vanguardia» i de «Ya», August Assia, reproduïa les declaracions fetes a la premsa americana per el novel·lista Lluís Bromfield, que acaba de fer un viatge a Espanya. Bromfield, després de dir que el

país li havia agradat molt «des del govern de Franco fins a les «Meninas» de Velazquez», afegia que la vida a Espanya era fàcil i agradable, i que durant la seva estada no havia vist ni un sol capaire.

Ja estem acostumats, des de fa 16 anys, a la sistemàtica deformació de la veritat

que porten a terme la gent com l'ex-comunista Augusto Assia. La memòria és feble i el més probable és que el corresponent de «La Vanguardia» faci entrar les seves activitats anteriors a l'any 1939 en la rubrica «d'aquestes coses estranyes que jo feia quan era jove» segons deia en una crònica recent, per a justificar la seva assistència als cursos d'Einstein, Camaleons com el senyor Assia n'hi ha hagut sempre: allà ell amb la seva consciència, els seus sous i els seus càrrecs. El cas del senyor Bromfield, però, mereix un examen apart.

ELS TURISTES DEL «CASTELLANA-HILTON». — El novel·lista americà pertany a aquesta mena de viatgers que van pel món amb els ulls embenats o que, massa mandres, en comptes de recórrer el país que diuen voler conèixer es conformen passejant-se pels hotels, els restaurants de luxe o els aeròdroms. Cal reconèixer que és molt més còmode. El senyor Bromfield s'ha meravellat al contemplar el desenvolupament de l'indústria turística a Espanya. D'ençà dels anys de la República, Madrid, en efecte s'ha omplert d'hotels de luxe.

Hem de comprendre la satisfacció del senyor Bromfield. Com tants de compatriotes seus que ens venen a veure, pot gastar en un dia d'habitació a l'hotel el mateix que guanya un jornalier andalús durant cinc setmanes, o un manobre català durant 22 dies. El senyor Bromfield mesura doncs el benestar d'un país per l'aire condicionat de l'hotel, el servei impecable, la varietat dels seus menús i potser també la finor del paper higiènic del «Castellana-Hilton». El que no dirà és que també durant aquests quinze anys Madrid i Barcelona s'han omplert de barraques miserables. Això seria demanar massa a aquesta mena de gent. Quina importància pot tenir una barraca per un turista de luxe? I mil barraques? Encara menys.

PERQUE ELS PREUS SON BARATS PELS TURISTES. — Les declaracions reproduïdes pel senyor Assia tenen només una part de veritat: Espanya és en efecte un paradís, però és únicament per l'afortunat possessor de divises estrangeres. És el que no diuen aquests senyors: que aquests preus que ells troben inverosímils de tan barats, són en realitat prohibitius per l'immensa majoria dels espanyols, que avui tenen un nivell de vida equivalent a la meitat del del 1936.

Som molts els habitants del «paradís» que ens oferim a acompanyar als viatgers com el senyor Bromfield per mostrar-los alguns aspectes d'aquesta Espanya que desconeixen i que també deuriem fer conèixer a la premsa americana. Les barraques de Barcelona i de Madrid, les famílies miserables amuntegades, els infants despallats i famolencs, els poblets miserables d'Andalusia avui expoliats pels compatriotes del senyor Bromfield, que hi construeixen la «pipe-line» pels bombarders atòmics.

(Passa a la pàg. 3)

Société Générale d'Impression
Toulouse

Le gérant : A. IBORRA

LOGICA MATEMATICA per M. Serra i Moret

LEIBNIZ, el gran filòsof alemany, va sentar la tesi que Deu, després de molts assaigs poc reeixits, havia creat aquest món nostre que és el millor dels móns possibles. És clar que Leibniz no podia preveure amb tres centúries d'avançada que dintre aquest món tan perfecte, el millor indret de tots, el plusquamperfecte, seria l'Espanya de Franco.

Encara ara no se sabia si la ràdio i la premsa franquista no ens ho repetissin a totes hores. Altrament, Leibniz no havia inventat encara la lògica matemàtica quan s'enginyava a demostrar les perfeccions del nostre món. En el seu temps a Espanya hi havia prop de deu mil convents, sense comptar els de monges, i les diòcesis comptaven per terme mig quinze mil eclesiàstics. La gent es queixava i acudia al rei demanant la desamortització de la riquesa cada dia concentrada en més poques mans, però és que la gent no sap veure els beneficis fins que li han entrat pels cinc sentits. Ara tothom, àdhuc els nordamericans, sap que Espanya és un país model·lic i que els seus habitants coneixen les virtuts de l'austeritat, de la resignació i de la indiferència pels béns d'aquest món, i per les mateixes xifres de l'«Anuario Estadístico» s'assabenten que el poder d'adquisició dels obrers d'Espanya s'ha reduït en un 52 per cent des de l'any 1936. Per cert que els obrers no pugen massa car Polònia, amb tres milions d'habitants menys, té un milió més d'obrers que Espanya.

A Espanya hi ha pocs obrers, però hi ha molts pobres. A Espanya hi ha un automòbil per cada 197 habitants, mentre que en els països infidels com Gran Bretanya i França n'hi ha un per cada 13 i 14 habitants respectivament. A Espanya hi ha un tractor per cada mil habitants, mentre que a Gran Bretanya n'hi ha 27 i als Estats Units 20. Espanya s'accontenta d'ésser la darrera d'Europa en superfluitats i la primera en esglésies i casernes. A Espanya manquen 900.000 vivendes ço que prova que els espanyols no són ingrats i saben gaudir de l'aire i el sol que Nostre Senyor els atorga. No solament són els darrers d'Europa en ciència, riquesa i confort, sinó que troben gust en comprovar que el Marroc francès els depassa en nombre d'automòbils, producció d'energia, explotació del subsol, comerç exterior, etc. Quan hom coneix el propi valor intrínsec, què se li endona de totes aquestes futeses?

Aquesta és una lògica matemàtica que no falla, Herr Leibniz! El millor dels móns és el nostre i dintre d'aquest món Espanya. Les estadístiques relatives a la renda nacional fan pujar a 300.000 milions de pessetes d'ara uns 30.000 milions de les del 1936—els ingressos globals del país, prop de 10.000 pessetes per habitant. Com que la riquesa d'Espanya està repartida entre sis o set centes mil persones, resulta que a la resta no els correspon ni mil pessetes anuals per persona o sigui el just per morir-se de gana. L'Estat recapta un 15 per cent de la riquesa nacional procurant que el paguin els pobres en lèns de consum i escurçant una mica més llur racció. Però Franco, l'exèrcit, l'església, la Falange i uns quants capitalistes venturosos estan d'acord en què Espanya és el model dels pobles cristians i sacrificaran tants espanyols com sigui necessari per tal que Espanya no s'assembli per a res a Europa.

Els Estats Units, que coneixen les excel·lències d'Espanya, la seva alta valor moral i la paciència inexhaurible del seu poble, s'han fet els aliats de Franco i esperen trobar carn allà on no resta res més que ossos. Com que no volen afluixar la mosca, diuen que Franco ja no té interès en les bases. En realitat, no n'ha tingut mai. Espanya no ha guanyat mai cap guerra ni ha fet altre paper que el de perdre en el camp internacional. Els Estats Units ja ho saben: Franco no vol armes per a combatre la U. R. S. S. i sap que mai no podrà intervenir en res i que el que gasta en material de guerra és un simple sobresou pels militars. Franco coneix l'art des que va néixer. Franco el que vol són armes, armes per a combatre els espanyols, encara que siguin soldats, car si hagués d'esperar a comprar-les amb els diners del pressupost és possible que els «rojos» el treguessin un dia a puntades de peu i escopinades. Com voleu que Franco no es recordi d'Anual?